

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osminka strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo „Slovenskega Doma“ v Ljubljani, Knaflova ulica št. 5. I. nadstr. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo upravništvu „Slov. Doma“ v Ljubljani.

Poslanica naročnikom.

Ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura je izdal pastirsko pismo, v katerem hujska zoper napredne liste, posebno pa zoper »Slovenski Dom«. S tem svojim činom je izrabil svojo cerkveno dostojanstvo, da agitira za klerikalno stranko, za klerikalno časopisje. Vprašanje je, če se zлага z dostojanstvom škofa, da pošilja med svet pastirska pisma, ki so pisana na najostudnejši način. Vprašanje je pa tudi, če je knezoškofu po državnih zakonih dovoljeno, hujskati zoper napredno časopisje ter na ta način škodovati lastništvu časopisov. Če se hujska zoper to ali ono obrtno podjetje z namenom, da se mu škoduje, je to po obstoječih državnih zakonih kaznivo. Ravnoisto kaznivo dejanje je pa tudi zagrešil ljubljanski knezoškof s tem svojim pastirskim pismom.

In mi že danes javno povemo, da bomo zaradi tega pastirskega pisma poklicali ljubljanskega knezoškofa pred sodiščem na odgovor.

Razsodni ljudje itak ne bodo upoštevali teh hujskajočih besed, kajti popolnoma jasno je, da nima katoliška vera prav nobenega stika z naprednim časopisjem. Niti v glavo nam ne pade, vmešati se v notranje zadeve vere. Nihče pa nam ne more kratiti pravice, da bi na pošten način presojali politično delovanje duhovnikov. Kakor hitro se poda duhovnik v politični boj, je tedaj ravnotako državljan, kakor vsak drugi. Zdaj ni več duhovnik, temveč politik.

Naše naročnike in prijatelje pa prosimo in pozivljemo, da dajo primeren odgovor temu napadu. Najlepši odgovor bi bil ta, da vsak naročnik pridobi v teku prihodnjega tedna vsaj še enega novega naročnika. Ne strašite se dela! Pojdite takoj na delo. Že v nedeljo vprašajte svojega sosedo, svojega sorodnika, ali bere »Slovenski Dom«. Povejte mu, da je to edini list, ki neustrašeno brani pravice slovenskega kmeta pred nikdar sitim klerikalizmom. Če ste pa premožni, naročite sami

dva ali več iztisov ter jih brezplačno odstopite svojim revnejšim sovaščanom. Prepričani smo, da naš poziv ne bo ostal glas vpijočega v puščavi, temveč da bo prihodnji teden — teden agitacije za »Slovenski Dom«.

Torej še enkra: Dajte odgovor na škofov pastirski list s tem, da pridobite v prihodnjem tednu vsaj enega novega naročnika za »Slovenski Dom«!

Torej na delo!

„Vera peša“.

Kamorkoli nastavimo dandanes svoja ušesa, povsodi slišimo govoricu, da vera peša. Že zaradi tega, ker je stvar postala tako vsakdanja, je vredno, da se s tem vprašanjem natančneje pobavimo. Stori mo to nalašč v kmečkem glasilu »Slovenskem Domu«, ker je ravno naš kmet ono orodje v rokah naših maziljencev, s katerim se dandanes še igrajo.

Predvsem si odgovorimo na vprašanje, je - li res, da dandanes vera peša? — Odgovor ni težak. Naprednjaki smo o tem itak že prepričani in najboljši dokaz, da nismo v tem oziru na napačni poti, so jadicovanja klerikalnega časopisja in raznih pastirskih listov. Druge moderne države so to pokazale že s svojo ustavo. Pri nas sicer o tem dandanes še ne moremo govoriti, kajti večina nevedne mase še vedno caplja za svojim »dušnim« pastirjem, kakor piščeta za kokljo. Jasno pa je vsakomur, ki ima z našim priprostim ljudstvom priliko občevati, da ne caplja za duhovnikom v izvencerkvenih stvarih iz ljubezni, iz prepričanja, ampak iz golega strahu, iz nepotrebne vdanosti in ponižnosti. Ne ljubezen, ne prepričanje, ampak oni suženjski, hlapčevski duh mase slovenskega naroda je pripomogel sebičnemu klerikalizmu na vrhunec! S tem pa je že mnogo rečeno. Že prehod sam iz ljubezni ljudstva napram duhovniku pa do strahu pred njim, znači, da tudi pri nas »vera« peša. Besedo »vera« pa moramo vzeti vedno v onem

smislu, kakor si jo namreč mislijo klerikaleci sami. Če bo n. pr. slovensko ljudstvo čez par let posadilo klerikalne poslance pred prag deželnega in državnega zbora, tedaj bodo kričali, da »vera« peša in da je slovensko ljudstvo pokvarjeno, čeprav ne bo imela vera s tem prav nič opraviti, pač pa žepi davkoplačevalcev, klerikalni denarni zavodi in duhovniška absolutna moč splošno. Ne nauki katoliške vere, ampak absolutna oblast onih, ki te nauke zlorabljajo, peša in zato dandanes cvilijo, kakor zajec, ko začuti kroglo v svojem telesu. Zato, ker je naše ljudstvo tako daleč že izpregledalo, da noče ubogi delavec nositi svojemu župniku petkronske denarje k ofru, zato kričijo, da vera peša. Ne vera, ne Kristovi nauki, ampak moč duhovniška peša in zato tako stokanje! Saj je znano, da je v očeh cerkvenih prvakov samo ono ljudstvo dobro, ki gradi cerkve in samostane v svojih krajih, da ga potem priseljeni menihi izžemajo in se redijo od njegovih žuljev in jedo pridelke tiste zemlje, ki pripada po božjih in človeških postavah njemu — poljedelcu, kmetu. Govori in piše se mnogo o tlačanstvu kmetov napram graščakom. Ni pa bilo to tlačanstvo in robot tudi pri samostanih časih celo ostrejše in hujše, kakor pri graščakih! O tem seveda se molči, da ljudstvo ne izve in še nadalje polni blagajne ljudi, katere so itak že prenovljene. Tisto ljudstvo n. pr. bo pri klerikalcih dobro in verno katoliško ljudstvo, ki bi sprejelo tisoče in tisoče španskih menihov v svojo sredo, čeprav jih je špansko prebivalstvo izgnalo radi tega, ker so spravili državo na rob propada! Ko bi ono zemljo, katera pripada dandanes raznim samostanom na Kranjskem, imeli slovenski kmetje, je čisto gotovo, da bi bilo stanje kmetovalcev v krajih, kjer so bogati samostani, veliko boljše, kakor je sedaj. Tako pa leži mrtev kapital, od katerega nima nihče drugi užitka, kakor samostani sami.

Kljub temu, da je cerkveno premoženje jako veliko (znašalo je leta 1900 po lastnih podatkih cerkve same, kar je jako

značilno, 813 milijonov kron), vendar nikdar ne zadostuje, ker ljudski pregovor, da farška mavha nima dna, je resničen. Številke same najbolj jasno govore in baš te so odprle civiliziranim narodom oči, da so se uprli, prispevati mrtvi roki in darovati mrtvemu kapitalu, vsled česar — »vera« peša.

Beseda vera je dandanes dobra za vsako stvar, ki more služiti klerikaleem v politične namene. Če bodo na prim. logaški volilci postavili Gostinčarja pod kap, kadar jim bo prišel o svojih »uspehah« v državnem zboru poročat, tedaj že ne bodo dovolj verni in pobožni, ampak kaplan Turšič bo kričal, da v Logateu »vera peša«. V resnici pa bo pešala le vera v Gostinčarja in v klerikalno stranko. Kjer le morejo, se klerikalci vedno sklicujejo na vero, da si se po njenih naukih zelo zelo malo ravnajo. O tem hočem razpravljati v prihodnjem članku, ko bom podal nekaj odgovorov na vprašanje: Zakaj bera v klerikalnem smislu besede peša in kdo je največ pripomogel do tega, da na Kranjskem peša? Zadnje čase so se sicer klerikalni veljaki hoteli otresti vseh agitacijskih sredstev, ki bi imela s cerkvijo kaj opraviti. Prekrstili so celo stranko samo iz katoliško-narodne v »Slovensko ljudsko stranko«, a vendar bi brez zlorabe vere ne dosegli nikdar uspehov, kakor so jih v zadnjem času. To je tudi umevno, kajti s svojim zavoženim deželnim gospodarstvom gotovo ne morejo delati reklame za se. Gospodarski program »S. L. S.« je, okrepiti in utrditi svojo strankarsko organizacijo z denarjem davkoplačevalcev. To so pokazali jasno v zadnji seji deželnega zbora, ko so svoji strankarski »Zadružni Zvezi« posodili brezobrestno 750.000 kron, ki so bile namenjene za slovensko vseučilišče. J. B.

Politični razgled

Državni zbor

se je sešel. Dolgo je imel počitnice. Sploh je opaziti, da delovanje državnega zbora obstoji iz samih — počitnic. A v kratkem času, kar bo zdaj zopet zasedanje, se naj rešijo prevažne zadeve: rekrutni kontingent, proračun, bančna predloga, novi davki itd. Zato pa je vse delo našega državnega zbora tako površno. Slovanski poslanci bodo ostali nasproti vladi v opoziciji.

Delegacije.

V Budimpešti so zadnje soboto, dne 5. t. m., končale delegacije svoje delovanje. Dovolile so izredno veliko denarja za zgradbo novih ladij in za potrebne spremembe pri vojaštvu. Najbolj se je zato potegoval dr. Šusteršič. Veselega iz delegacij smo izvedeli samo to, da se namerava kma-

lu vpeljati dveletna vojaška služba. Že meseca aprila bosta predložili avstrijska in ogrska vlada tozadevni predlogi.

Nov društveni zakon

namerava vlada predložiti državnemu zboru. Baje vsebuje nekatere olajšave osobito glede političnih društev. Je bil že skrajni čas.

Bolgarsko.

Pri zadnjem ljudskem štetju so našli v tej balkanski državi 4,129.108 prebivalcev nasproti 4,035.575 l. 1905.

Anglija.

Angleška poslanska zbornica je po silno burni seji s 368 proti 243 glasovom sprejela zakonsko osnovo, s katero se odpravlja pravica gosposke zbornice, da s svojim »veto (= ne privolim, prepovedujem) omogoča ljudstvu koristne postavbe.

Rusija.

V ruskem državnem zboru (državna дума) so se minoli teden posvetovali o tem, da bi se zmanjšalo število praznikov. Zastopniki višje duhovščine so bili mnenja, da bi zmanjšanje števila praznikov smatralo ljudstvo kot razžaljenje. Vkljub temu je večina dume po daljši razpravi prišla do prepričanja, da se mora število praznikov zmanjšati. Vendar je gotovo, da vlada iz strahu pred visokimi dostojanstveniki pravoslavne ruske cerkve take predloge ne bo izdelala.

Portugalsko.

Ministrski svet je odobril odredbe, katere je izdal pravosodni minister Alfonz Costa in s katerimi se prepoveduje prebiranje škofovskih pastirskih listov med mašo. Ker pastirski listi nimajo in ne dobijo odobrenja od državnih oblasti, je smatrati njih čitanje za poseganje v pravice države.

V južnih okrajih Kitajske

so se spuntali kmetje. Zažgali so vladna poslopja in izvršili druga nasilstva. Uporni kmetje so prišli v obližje mesta Šanghaj; vojaštvo pa, ki je bilo proti njim poslano, ni moglo ničesar opraviti.

Dragi rojaki!

Podpisani odbor »Pisateljskega podpornega društva« je dobil pri svojem obnem zboru, ki se je vršil dne 16. januarja t. l. nalog, da pokrene delo, da se spominška plošča rajnega Antona Linhartarja na pokopališču pri Sv. Krištofu popravi.

On je prevel prvi gledališki igri »Županovo Micko« in »Veseli dan ali Matiček se ženi«; za slovenski oder je prevel v slovenščino »Bukve od kug in bolezni goveje živine itd.« ter je v svoji zgodovinski knjigi: »Versuch einer Geschichte Krains« opozoril učenjake, ki so tedaj Slovence in njihove sosedje popolnoma zanemarjali.

Pokopan je bil leta 1795. Od tedaj je spomenikova plošča vsa izjedena od vremenskih neugodnosti in hvaležnost narodna zahteva, da se oddolži svojemu budilecu s tem, da omogoči popravilo spomenika z radovoljnimi doneski.

Poleg njega je spomenik J. N. Hradeckega, katerega je ob 25letnici njegovega županovanja v Ljubljani proslavil Fr. Prešeren z znano prigodnico. Obe plošči sta na istem zidu, ki je tako trhel, da grozi, da vsak čas razpade. Zato je treba ta spomenik skupno z Linhartovim na novem zidu popravljenega vzdati. Poleg tega sta tudi spomenika Matije Čopa in Valentina Vodnika zelo poškodovana, da je treba tudi ta popraviti.

Ker pa društvo za take namene ne razpolaga z nikakimi sredstvi, obrača se v ljudno svojim in pisateljev rojakom, da blagovolijo omogočiti popravilo teh spomenikov z radovoljnimi doneski. Ti se bodo objavljali v listih in potrjal njihov prejem. Doneske sprejema gosp. prof. Anton Funtek, blagajnik pisateljskega podpornega društva.

Skupni stroški so proračunjeni na 540 K.

Prosimo vse slovenske liste, da blagovolijo ponatisniti ta poziv.

V Ljubljani, dne 8. marca 1911.

R. Perušek l. r.

t. č. predsednik.

I. Marcher l. r.

Anton Funtek l. r.

t. č. tajnik.

t. č. blagajnik.

Razgled po Kranjskem

r Neomejeno jamstvo. Šele polom »Glavne posojilnice« je pripravil ljudi do spoznanja, kaj je prav za prav neomejeno jamstvo in kdor ravno nič opraviti nima, ta kriči zdaj proti neomejenemu jamstvu pri posojilnicah, češ, postava se mora premeniti in neomejeno jamstvo je vnebovpijoča krivica. Kdor tako govori, pač nima pravega pojma o temeljnih načelih zadružništva. Polom »Glavne posojilnice« ne dokazuje nič proti neomejenemu jamstvu, brez katerega nobena večja posojilnica ne more izhajati in ki tudi ni čisto nič nevarno, če je vodstvo pošteno in dobro, če je nadzorstvo vestno in temeljito in če se tudi člani resno brigajo za svoj zavod. Polom pri »Glavni« je nastal, ker vodstvo ni bilo dobro, ker nadzorstvo ni bilo strogo in vestno in ker se člani za svoj zavod sploh niso nič brigali. Ko bi se bili člani zavedali svojih dolžnosti in jih izpolnjevali, bi bili že pred več leti spoznali, da je »Glavna posojilnica« v slabem položaju. Saj je res, da je revizija pri večjih zavodih težka, časih celo nemogoča, a ravno za »Glavno posojilnico« to ne velja, kajti tu se je že davno vedelo, da se je dr. Hudnika spekulacija

z graščino »Thal« ponesrečila, da uživa Meglič popolnoma neutemeljeno velikanski kredit, ki ga iz dohodkov svoje kupčije sploh ne bo mogel nikdar pokriti in da Pavšlerjeve vodne sile niso dosti vredne. A ravno dr. Hudniku, Megliču in Pavšlarju dovoljeni kredit so poglavitni vzrok poloma »Glavne posojilnice«. Ko bi se bili člani le količkaj zanimali za razmere v »Glavni posojilnici«, bi bili morali priti celi stvari na sled in morda še v času, ko bi se bilo dalo ogniti konkurzu. Zaradi tega, ker vodstvo kakega posameznega zavoda ni postopalo pravilno in je povzročilo veliko nesrečo, pa nikakor ne gre zametavati načela o neomejenem jamstvu. **Posojilnicam z neomejenem jamstvom, ki imajo pametno in vestno vodstvo, je laglje zaupati denar, kakor kateremkoli zavodu, kajti osebno, solidarno in neomejeno jamstvo članov reprezentira tako izdatno jamstvo, da si je boljše težko misliti.** Na tem solidarnem neomejenem jamstvu sloni kredit posojilnic in zaupanje vložnikov. Člani pa imajo zopet dolžnost, da pazijo na delovanje zavoda, za čigar obveznost jamčijo z vsem svojim premoženjem. Ker je zavod z neomejenim jamstvom, kjer je vestno vodstvo in natančno nadzorstvo in se člani resno zanimajo za zavod, **tam je sploh skoro izključena vsaka nesreča.** Naj se torej zaradi nesreče, ki je zadela člana »Glavne posojilnice« ne da nihče vznemirjati, saj vendar vidi, koliko je velikih in dobro uspevajočih posojilnic z neomejenim jamstvom. Za ves slovenski gospodarski napredek so posojilnice največjega pomena; kar smo si gospodarsko pomagali, se imamo zahvaliti posojilnicam in vsa naša gospodarska prihodnost je odvisna od njih.

r **Občni zbor »Kmetске posojilnice za ljubljansko okolico.** Ta ugledni denarni zavod ima v četrtek, dne 16. marca svoj 31. občni zbor. Iz malega pričetka se je razvil ta zavod v velikega. Trditi smemo, da je »Kmetška posojilnica za ljubljansko okolico« danes eden največjih in najtrdnjših slovenskih denarnih zavodov. Ni nam treba na dolgo in široko razlagati, zakaj se je ta denarni zavod tako krepko razvil. Zgrajen je bil na solidni, pošteni podlagi. Možje, ki so ga ustanovili, so spoznali potrebo našega kmetovalca po cenem kreditu. Hoteli so pomagati našemu kmetu s tem, da mu preskrbijo cena posojila, ki jih potrebuje, da izboljša svoje gospodarstvo. S tem se je gospodarska moč našega kmeta večala, večala se je pa tudi moč in ugled »Kmetске posojilnice za ljubljansko okolico«. In reči smemo: lepa in koristna je naloga, katero si je postavila »Kmetška posojilnica za ljubljansko okolico«. Možje, ki stoje na čelu te posojilnice, so se tudi vedno zavedali svoje dolžnosti in vestno izpolnjevali svojo važno nalogo. In če pogledamo račun za lansko leto, tedaj vidimo, s kakšnim velikanskim uspehom je delovala ta posojilnica. Denar-

nega prometa je imela ta posojilnica v preteklem letu okoli sto milijonov kron. Ker se bo v četrtek vršil obni zbor, bomo v prihodnji številki podali natančno poročilo o delovanju »Kmetске posojilnice za ljubljansko okolico«. Eno pa že danes lahko rečemo: »Kmetška posojilnica za ljubljansko okolico« je zavod, ki je trden in vsega zaupanja vreden. Denar, naložen v tem zavodu, se nahaja popolnoma v varnih in zanesljivih rokah.

r **Klerikalna »Zadružna zveza« v škripcih.** Kakor je našim bralcem znano, je pred nedavnim časom na Koroškem falirala nemška »Zadružna zveza«, ker sta dva duhovnika, Kajser in Vajs, **poguljufala več milijonov kron.** Začetkoma se je tajilo, da bi bili slovenski klerikalni denarni zavodi pri tem kaj prizadeti. Zdaj se nam pa z Dunaja poroča, da sta prišla na Dunaj voditelja koroških klerikalcev, dr. Breje in Podgore, ter letala tam od poslanca do poslanca, proseč jih, naj delajo na to, da se dobi kaka podpora za klerikalne denarne zavode. V celi državni zbornici je prevladalo mnenje, **da je s tem polomom prizadeta tudi ljubljanska klerikalna »Zadružna zveza.** Stvar sicer še ni popolnoma pojasnjena, vendar je bilo pa precej čudno, da je klerikalna »Zadružna zveza« kar nenkrat iskala in tudi dobila velikansko deželno podporo. Upamo pa, da se bo stvar kmalu pojasnila, kar bi bilo v korist našega že itak zbezanega kmetovalca.

r **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslal g. Anton Sever, trgovski poslovodja v Semiču, 3 K 50 vin., katere je darovalo »Gasilno društvo« semiško kot čisti skupček šaljive pošte. — Gospod Aleš Pečkovec, poštni sel v Goričah pri Kranju, je poslal naši družbi 20 kron. Lepi kraji od Tržiča do Cerkljan naj se pridružijo lepemu vseslovenskemu delu družbe sv. Cirila in Metoda! Na pepelnico sredo se je nabralo v kolodvorski restavraciji pri omizju bistriške in trnovske elite 21 K za Ciril-Metodovo družbo. Hvala srčna!

o Dolenjske novice o

d **Iz Dola pri Ljubljani.** Gasilno društvo v Dol. Beričevem je imelo pretečeni predpust dve veselici. Udeležba na obeh je bila ogromna, čistega dobička je bilo blizu 200 kron. To je pač lep uspeh v tako mali občini. Bodi tem potom udeležencem izrečena najtoplejša zahvala. Predzadnje nedeljo je imelo društvo svoj običajni občni zbor. Posebno veselje je bilo med gasilci in drugimi, ko nam je g. tajnik in blagajnik, nadučitelj Rajh, poročal o stanju blagajne, ki izkazuje lep preostanek. Občni zbor je sklenil zamenjati sedanjo brizgalno za večjo in močnejšo, novo. Tu se vidi, kaj zmore edinstvo v društvu. Vzelo se je v nuzanje, da je tovarna za barvo Jungkunea odrekla letno podporo 20 kron. To pa zato,

ker ji noče občina Dol delati tlake. Oglašilo se je tudi več novih podpornih udov za prihodnje leto. Občni zbor je izrekel tudi zahvalo tovarni za že prejeto in odrečeno podporo, menda zato, ker je že pri dveh požarih v tovarni neumorno delovalo in reševalo ter večkrat vodo iz skladišč in mlina izpumpalo.

d **Šmartno pri Litiji.** Županstvo nam je poslalo nekaj popravek, ki pa ni podpisan od župana, ker ta menda ne zna pisati: Ni res, da so naši odborniki - kinoveci privolili to in ono, tako da je zdaj v proračunu za leto 1911 4816 K primanjkljaja; res pa je, da v proračunu za leto 1911 ni imenovanega primanjkljaja. Dalje ni res, da bomo morali plačevati vsi posestniki za novodošlega občinskega redarja; res pa je, da bodo morali plačevati samo posestniki iz vasi Šmartna in Ustje. --- Prosimo svojega poročevalca, da naj zahtevajo napredni občinski odborniki od župana natančnega pojasnila glede letnega računa.

d **Loški potok.** Ciril-Metodova podružnica v Loškem potoku ima svoj redni občni zbor z običajnim vspešnim v nedeljo, **dne 12. t. m. ob 7. zvečer pri g. Francetu Rusu na Hribu.** Pridite vsi stari člani, a pripeljite seboj tudi novih, ki žele podružnici pristopiti. **Odbor.**

d **Sodražica.** Tudi v našem trgu smo srečno in veselo končali letošnji predpust. Bilo je precej živahno. Užili smo dovolj veselice. Nekaj je bilo tudi takih, za katere smo še-le takrat izvedeli, ko so že minule. Seveda so bile te strogo na katoliški podlagi. Naša najlepša veselica je bila veselica prostovoljnega gasilnega društva, ki se je vršila dne 26. februarja v prostorih gosp. Ivana Šege. Veselica je bila prav dobro obiskana. Prišli so tudi gostje iz Ribnice, katerim izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo. Godbo smo imeli iz Ljubljane pod vodstvom g. I. Vodiška, ki je prav pridno igrala. To godbo toplo priporočamo. Člani društva, ki so delali predpriprave k veselici, so lahko ponosni, da se je veselica tako lepo izvršila.

d **Kostel pri Banjaloki.** Dne 6. marca se je na poti domov obesil v železniškem vozu okoli 10. dopoldne 35letni Martin Beljan iz Kostela v stranišču železniškega voza v dolenskem vlaku. Samomor so odkrili šele v Kočevju, ko se je vlak ustavil. Beljan, ki zapušča vdovo z dvema otrokoma, je krošnjarij v Mostu na Češkem. Živel je v povoljnih razmerah ter je o svojem prihodu ženo celo brzojavno obvestil. Vrnil se je res k ženi, a mrtev.

d **Raka.** Dne 12. februarja t. l. se je vršila na Raki veselica v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Veselica je prav dobro izpadla, kajti čistega dobička je bilo 106 K 46 vinarjev. Iskrena hvala vsem onim, ki so sodelovali pri veselici.

d **Škocjan.** Svoj čas smo že poročali o škocijanskem kaplanu Komljanu, da je proti njemu vložil g. Peter Durjava obtož-

bo, ker ga je kaplan imenoval brezverca. Beseda brezverec se tako pogosto s prižnice zabrusi komu v obraz, da je postala pri našem ljudstvu že nedolžna, a nedolžna ni še pred kazenskim zakonom. Kakor večinoma vse sodne razprave, tako je bila tudi ta suhoparna, v političnem oziru glede škocijanskih župljanov, ki so klerikalci, pa se nam zdi pomembna in jo nekoliko širše bležimo. — Škocijanska župnija je nemara ena največjih izvzemši Semiča na Dolenjskem. Ljudstvo, ki živi daleč v hribih, nima nobenega stika z inteligenco in ki se vrše po svetu. Na del tega ljudstva ne ve popolnoma nič o raznih preobratih, pritiska samo klerikalizem, druga polovica ljudstva pa samo živi in sicer zato, ker je bila pač rojena. Svoji duhovščini je to ljudstvo udano in pokorno, kakor se sužnji pokore že na migljaj, tako Škocijani. Prva iskra narodne zavesti in svobode pa mu pade v srce, ko vidi svojega sodruha, ki se pokaže neodvisnega in lastnomslečega ter bi mu rado sledilo. G. Durjava je neodvisen človek in zato se ni pustil šikanirati od nezrelega in neizkušnega kaplana ter ga je tiral pred sodišče. Ponudila se mu je ugodna poravnava, ki bi ne bila zvezana z nobenimi stroški, toda kaplan je ostal trdovraten in vztrajal pri tem, da g. Durjava ni imenoval brezverca. V celem postopanju je imel obtožitelj menda samo dve priči, in ti dve sta pod prisego potrdili kaplanovo očitjanje. Šele tedaj je kaplan deloma priznal svoje dejanje, takoj nato pa je nastopil dokaz resnice, da je gospod Durjava res brezverec, ne da bi obtožitelja prosil odpuščanja in poravnave. V tem tiči morda veliko pravno vprašanje: ali je za besedo brezverec dopusten dokaz resnice, ali ni dopusten? Nekdo je lahko stokrat ateist, pa zato ni odgovoren in ne kazniv pred sodiščem. Torej čemu dokaz resnice! Sodišče je predlogu ugodilo in kaplan je privlekel v Mokronog skoraj pol škocijanskih faranov, ki naj bi potrdili, da je gospod Durjava res brezverec in sicer zato naj bi bil brezverec, ker ne opravlja svojih verskih dolžnosti, in pa zato, ker je pred leti, ko pri farni cerkvi v Škocijanu ni več zvonilo in ko ni bilo neki velikonočni ponedeljek nobene maše, dasi so bili trije dukovniki, baje rekel: »Če bodo šli vsi farji iz Škocijana, bomo pa iz cerkve magacin napravili.« Saj je kot trgovec imel prav. G. Durjava je zastopal dr. Slane, kaplana je zagovarjal dr. Pegan. Pri zadnji obravnavi dne 7. t. m. je bila sodna dvorana nabito polna poslušalcev in kaplanovih priči. Vsak je težko čakal na izid. Pred sodbo se je kaplanu še enkrat ponudila poravnava in deloma je uvidel, da so se mu vsi dokazi izjalovili in ponesrečili in zato je dejal: »Da g. Durjava ne bo mislil, da kot katoliški duhovnik nisem odpustljiv, se poravnam, če on plača svojega zastopnika in jaz svojega.« Tako poravnavo bi vsakdo sprejel, vrhutega pa ni imel on prav nič odpustiti, ampak za odpuščanje prositi. Raz-

glasila se je sodba: 50 kron denarne kazni ali pa pet dni zapora. — Sodba je bila sicer še prav milostna, vpoštevati pa moramo to, da je bil dr. Slane dvakrat in dr. Pegan dvakrat v Mokronogu in je kaplan dolžan tudi vse stroške trpeti. Ponižen v očeh Škocijancev, ki so njegovo sodbo slišali, je odšel iz sodne dvorane in se nadejamo, da ne bo nikoli nikogar več psoval z brezvercem; če pa se bo še kdaj predrznil, bomo gledali na to, da se mu bo zopet jezik pristrigel.

o Gorenjske novice o

g. Št. Vid nad Ljubljano. »Kmečka hranilnica in posojilnica« v Št. Vidu je zaključila prav povoljno svoje drugo poslovno leto. Denarnega prometa je imela čez 100.000 K. V mnogih slučajih je postregla svojim članom s cenim kreditom. Želeti pa je, da se delovanje in promet v tekočem letu podvoji. — Pokopališče v Dravljah ne da mirno spat nekaterim gospodom à la Zabret, ker nima čezenj absolutne pravice, kot je to v Št. Vidu, zato se zaganja v šišenskega župana, češ, da se na račun občine lahko vse napravi. Naj odgovorimo kratko. Šišenska občina je na občinske stroške napravila občinsko pokopališče ki je jako lepo. Pokopališče je občinska last, ter donaša, oziroma bode donášalo občini lepe dohodke. V Št. Vidu se pa tudi zida na občinske stroške pokopališče, a edino besedo čezenj bo imel župnik. To razliko občani Zgor. Šiške vidijo in nam ni treba tega podrobneje razlagati. — Pagatelj namestnik v Št. Vidu, pravijo, je, odkar je pagatelj odšel, Slomškar Bajc, ki je pri naših klerikaleih dosegel že to čast, da so ga izvolili odbornikom »Čukov«. No ja, odlikovanje po zaslugah.

g. Vižmarje. V ponedeljek zjutraj so našli pred podom Jakoba Kregarja mrtvega 22letnega domačega mladeniča Ivana Baštole. Znaki na glavi kažejo, da je udarjen. Pomilovanja vredna je njegova mati-vdova, ki je edinega sina pred kratkim oprostila od vojakov zato, da ji pomaga, a sedaj je mrtev. Ivan Baštole ni postal žrtev nasilne smrti, kakor se je sodilo iz praske na glavi, ki jo je zadobil pri padcu. Zdravniška komisija je dognala, da se mu je vzdignila kri, vsled česar je nastopila smrt. Truplo so prenesli v mrtvašnico.

g. Šmartno pod Šmarno goro. Mož po volji božji je župnik Lesar, ki pase svoje ovčice v Šmartnem pod Šmarno goro. V njegovih očeh je največji greh, če kdo izmed njegovih faranov čita »Slovenski Dom« in druge napredne liste. V svojih pridigah silno rohni čez te izgubljene duše, katere že od daleč po duhu pozna, kakor tiste, ki po hlevih spe. — Lesar ima namreč silno dober nos, oziroma čut vonja razvit, da mu ga ni kmalu para. Pri ljudskem popisu se je zadnjič zadel: »Vi pa

po konjih smrdite, ali spíte v hlevu?« Ko sta prišli pred nedavnim dve ženski k »vpeljavanju« in je obleka dišala po neki stvari zoper molje, se je župnik grdo namrdnil ter zahropel: »Uh, to smrdite!« — Najhujše pa je bilo nekoč, ko je pri pogrebu nekega mrliča tako naglo poškopil, da mu je škropilnica v jamo odletela. Svojo jezo je stresal vsled prepoznega pokopa na cerkovnika, dasi je splošno znano, da na kmetih župnik odreja, kdaj da bo pokop, ne pa cerkovnik. Najlepše pa uči ta božji namestnik pri izpraševanju za velikonočno izpoved. Rdečica sramote je zalivala zakonske žene, ko jim je na silno robot način razlagal, kako morajo biti svojim možem »postrežljive«. Slovenski listi, v katere se tako strupeno zaganjate, govore in pišejo stokrat lepše in dostojnejše, nego vi, ki ste še celo hujši kot škof s svojo rdečo knjižico!

g. Zgornje Gameljne. Posestniku Alojziju K a m u je ukradel 2. t. m. nekdo iz nezaklenjene hiše več obleke. Sumljiv, da je izvršil tatvino, je neki kakih 24 let star eigan, katerega so videli hoditi okoli hiše.

g. Skaručna. Pretekli teden so neznan tatovi posekali in odnesli posestnici Mariji Z o r 60 desetletnih smrek. O tatovih ni sledu.

g. Spodnje Pirniče. Vrat si je prerezal v nedeljo zjutraj ob 7. posestnikov sin Janez B o n č a v Spodnjih Pirničah št. 7. Ko mu je žena izpulila iz roke nož, je pograbil za vilice in se z njimi sunil v prsi. Prepeljali so ga v ljubljansko deželno bolnišnico in je upanje, da bo okreval, ker poškodbe niso nevarne. Zakaj je hotel izvršiti samomor, ni znano.

g. Moravče. Nedavno je umrl v Moravčah neki čuk, katerega so njegovi bratje z vso čukarsko častjo spremili k zadnjemu počitku. Zbobnali so skupaj kakih 20 uniform ter v rdečih srajcah prav po »soldaško ausrikali«. Na pokopališču, kakor tudi v cerkvi so skovikali čuki nagrobnice, ki smo jih že nešteto krat čuli. Oberčuk pa se je pobahal s svojim talentom, skoval nagrobnico v verzih, ter v nji bodril čuke k vstrajnosti, katere sploh ne poznajo. Svoj napredek so pokazali tudi v tem, da so opravili, če smemo imenovati, »sedmino« za rajnkim tako, da so v gostilni pri U-čukarju ob sladkem vinu (kjer seveda tudi kaplančka ni manjkalo) ob glasih gramofona pozabili idejale in se prav pošteno naklestili. Oberčuk je odnesel svoj delež, bunko na glavi. Zdaj naj pa še pridigujejo in vpijejo, mi smo vzor. Da, vzor ste, pa kakšen?

g. Iz Moravč. V nedeljo zvečer spreham se po »Abacijski cesti«. Pred mano gresta dva moža, katera takoj spoznam. Janez in France sta. Pridruživ se jima. »Kam pa vi, gospod?« vpraša Janez. Razvedriti se moram, glava me boli, ker v Moravčah tako »kanon poka«. »Kaj? kako? Kanon?« začudi se Janez. »Glej ga spaka, saj sem res oni dan enkrat bral v »Domo-

o Notranjske novice o

ljubu« nekaj od onega kanona, da bo vse klerikalce v Moravčah postreljal.« »Veš Janez,« pravi France, »ti preveč »Domoljubu« verjameš, beri »Slovenski Dom«, potem boš videl, kaj je res.« »Ježeš, Ježeš, kaj pa misliš? Ali nisi slišal danes pridige, da bo vsakga hudič vzel, kdor take »cajtenge« bere. No, jaz nobenih »cajteng« veliko ne berem, samo »Domoljuba« malo pregledam, kadar je kaj iz Moravč napisanega, sedaj pa že dolgo ni bilo nič.« »Veš, Janez, to je pa zato, ker ga je »Slovenski Dom« pred kratkem vzel v roke zaradi tiste goljufije tam v kaplanijski šparkasi. Sapermuš, Janez, kar sem zadnjič slišal na obnem zboru, je pa res preveč. In veš kaj še pravijo Moravčani? Da naši duhovniki ne vedo, s čem se krade bližnjemu čast in dobro ime.« Janez je v zadregi, toda odreže se: »Eh, beži, beži! To pa že vejo, saj vedno o tem pridigujejo. Pa pustiva duhovne pri miru, če ne te še obhajali ne bodo, kadar boš na smrtni postelji.« »Pa jih pustiva. Ti, Janez! Slišal sem, da je tam pri vas ono noč strašilo, saj veš, tisto noč, ko je ongava krava strila. Pravijo, da je strah čisto tiho prišel in da je imel čevlje s cunjami obvezane, potem je pa nekaj takega na hlevna vrata pribil, kakor »Domoljub«, samo da je bilo s tinto pisano. Ongava Miča pa je korajžna in gledat gre tisti veliki papir.« Janez postane nestrpen. »No, brž povej, kaj je bilo napisano v tistem »Domoljubu«. »Ne bodi sitem, jaz ga nisem bral, ko sem prišel zraven, ga je strah zopet vzel, ongava pa ga je brala, in pravi, da je tako nekaj notri stalo, kako se mora ravnati, kadar krava stri.« »Živinoreja v Moravčah napreduje, sem sam zadnjič slišal, zato sem firbčen, kako krava po novem stri. Morda bo v petek »Domoljub« o tem kako povest prinesel?« — Prišel sem končno do besede in vprašal, kdo je bil ta strah. »Diši, diši,« pravi Janez, »pa se ne upam govoriti.« »No, bom pa jaz povedal: senca upokojenega dacarja je bila.« »Glejte no, ali tudi vi veste?« se izda Janez. »Eh, kaj pa, in še kaj več.«

g Strmica pri Škofji Loki. 28letni Fran Oblak si je hotel sezidati letos hišico in je spravljal na dom koncem minulega meseca na ročnih sankah les. Na neki strmini je izgubil moč nad sankami in priletel z glavo s tako silo ob neko drevo, da je obležal brez zavesti. Našli so ga z na več krajih razbito črepinjo. Čez nekaj ur je umrl, ne da bi se bil zopet zavedel.

g Jesenice. Pustni torek ponoči je razgrajalo pred gostilno Karola Višnerja več fantov, med njimi tudi brata Blaž in Matevž Rabič. Občinska stražnika Franc Kernstein in Ivan Oswald, ki sta došla zraven, sta napovedala obema aretacijo. Ko sta Matevža Rabiča peljala v občinski zapor, je Blaž Rabič pobegnul ter tekel preko travnikov domov. Stražnik Oswald je oddal za njim tri strele, od katerih je Rabiča eden zadel. Težko ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnico.

n Brezovica. Dne 6. t. m. sta se splasila dva vprežena vola posestnika Frana Rožnika iz Plešivice. Zaman se je trudil Rožnik, da bi ju ukrotil. Med postajama Preserje in Brezovica sta prišla vola na tir, kjer ju je povozil brzovlak, ki vozi tam mimo ob 11. uri 25 minut. En vol je obležal takoj mrtev, drugi pa je bil težko ranjen. Vlak se je ustavil, po preteku par minut pa nadaljeval svojovožnjo. Lokomotiva in poštni voz sta bila le malo poškodovana. Rožnik opisuje dogodek sledeče: Ravno se je vračal s praznim gnojnim vozom s polja in se ustavil kakih 30 metrov pred zaprto progo. Ko se je približal brzovlak, sta se vola splasila in zadela s tako silo ob rampo, da sta se zlomila oje in rampa. Na tir sta prišla vola v istem trenotku, ko je pridrvela mimo lokomotiva. Enemu volu se je glava skoro popolnoma zdrobila, drugega vola pa je vrgel vlak s vso silo na drugi tir.

n Dol. Logatec. Poročil se je g. Josip Verbič, trgovec v Dol. Logatcu, z gđ. Marija Modičevo iz Ljubljane. Novoporočencema obilo sreče!

n Iz Dol. Logatca. Našega župnika je začela v zadnjem času luna trkati. Saj drugače si ne moremo razlagati njegovega nastopa v Kunčevi gostilni. Kdo bi sicer verjel, da bo šel božji služabnik v noči pustnega torca opravljat službo — policaja ali pa pred najsvetejšim molit za ljudi, ki niso drugega zagrešili, kakor da so se za par ur nekoliko drugače oblekli kot po navadi. Čudimo se le, da sili g. župnik takorekoč z glavo skozi zid. Saj je vendar zadnjič imel priliko videti cvet pobožnih Bogomil in krščanskih orlov, vrtečih se s krinko na obrazu v najživahnejšem plesu celo po mrzli veži, ker je bilo drugod premalo prostora. Če se torej ti ne zmenijo za župnikove pridige, kdo bi potem nam zameril, da ne trobimo v njegov rog! Seveda tarča, v katero se sedaj skoro vsako nedeljo strelja raz prižnice, ostane kljub temu še vedno le napredni časopisi in napredna društva, ki naj prikrivajo klerikalno lažipobožnost in hinavščino. Pripomniti moramo, da je nekdo pomotoma pozdravil g. župnika ob priliki njegovega nepričakovanega obiska z besedami: »servus, Gustl,« misleč v prvem hipu, da je prišel Kraigherjev Gustl, ki slučajno tudi ne nosi brk in je drugače precej enakega života z g. župnikom. Nekateri hudomušneži pa zopet pravijo, da je dotičnik pri tem mislil na Gustelna v cirkusu... Dal bog, da bi g. župniku kmalu odleglo!

n Postojna. K notici o maškaradi iz Postojne naj še omenimo, da so požrtvovalne gospodične Alma Dereani, Stana Kraigher, Alma Kutin in Giza Vodopivec nabrale s prodajo razglednic za »Sokolski Dom« K 36-27, za kar jim srčna hvala in živele! Dalje je pri dekora-

ciji se požrtvovalnega izkazal elektrotehnik br. Fran Volič, ki je res umetniško napravil iz žarnic sokolski grb ter druge dekoracije z električno razsvetljavo, in to brezplačno. Bodi mu izrečena srčna hvala. Občinstvu ga kar najtopleje priporočamo pri oddaji električnih del.

n Postojna. Postojnski Sokol je dobil po dolgem moledovanju vendar dovoljenje od e. kr. šolskega sveta, da sme telovaditi v telovadnici meščanske šole. V tem, ko je Sokol moral čakati celega pol leta, da je prišla ta točka radi dovoljenja telovadbe na dnevni red v okrajnem šolskem svetu, je dobil Orel dovoljenje takoj brez seje e. kr. šolskega sveta in brez vsakih zaprek. Kaj imajo klerikalni davkoplačevalci drugačne groše, da dobijo zanje drugačne klobase? Sicer pa: »saj vemo, kako je!«

n Postojna. Tudi v Postojni se je ruhelo v nedeljo raz leco zoper napredne časopise. Vaš list, gospod urednik, so imenovali nesramni »Slovenski Dom«. No, v Postojni se je temu zabavljanju vse smejala, še celo otroci so mnenja, da bi skuhal škof za prvo postno nedeljo lahko boljše menažo.

n Postojna. Iz predpustnega časa. Lepo je bilo gledati po predpustni zabavi klerikalnega društva v Postojni, ki se je vršila v salonu Vičič, vračajočo se agitatorice. Kranjcovo Katro, ki je bila vsled navdušenja za sveto stvar tako ginjena, da so jo morali trije ščurki klerikalnega kalibra spremljati, da ni omagala — baje vsled slabe poti. Drugi glasovi pa pravijo, da je imela »nogis tremensis«. Pa kaj to, saj je bila prireditelj v dober namen. **O p a z o v a l e e.**

n Postojna. Jamska komisija bode izkazala v pretečenem letu kakih 4300 kron primanjkljaja. Kakor znano, je bila frekvenca jame v pretečenem letu zelo, zelo dobra, tako, da se je računalo na 6000 kron dohodka mestnemu oskrbništvu. No, sedaj to razočaranje. Čuje se, da gospodarstvo ni tako kot bi moralo biti. Reklame, zlasti žive, preveč stanejo. No, mesto Postojna ima malo upanja, da bi kdaj še dobilo kak groš od jamske uprave. Odslej bodemo posvetili več pozornosti jamski upravi, ker ne maramo, da bi občina bila samo za poroka pri kreditih, ki jih ima jamska uprava, a gospodarili da bi samo gospodje. Zato, pozor, pardona ne poznamo več.

V e č n e z a d o v o l j n e ž e v.

n Strmica pri Postojni. Umrl je dne 20. februarja t. l. v Strmici pri Postojni g. Josip Magajne, posestnik, po kratki in mučni bolezni v 72. letu. Rajnik je bil steber v naši vasi in okolici napredne stranke in zmeraj redni naročnik prej »Rodoljuba«, potem »Notranjca« in sedaj pa »Slovenskega Doma«. Rajnik je bil trdnega in nepremagljivega naprednega mišljenja, zato ga pa vsi v naši vasi in okolici obžalujemo, ker je bil jako priljubljen

in tudi pri potrebi na pomoči stal vsakemu človeku. Naj mu bo lahka zemljica!

n **Studeno.** Župnik Dom. Janež nam je poslal sledeči popravek: Temeljem § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da sprejmete z ozirom na (dnevno vest) dopis v številki »Slov. Doma« št. 9 z dne 4. marca t. l. na istem mestu in z istimi črkami naslednji stvarni popravek: Ni res, da je hotel župnik preprečiti predstavo, ker je bila igra vzeta iz »Slovenske Talije«, res pa je, da je prepovedal sodelovati dekliški Marijini družbi, kateri je po knezoškofo. vodstvu Marijinih družb prepovedano sodelovati pri igrah z mešanimi vlogami. Ni res, da je poslal župnik pismo predsedniku požarne brambe, da mora spraviti gasilno orodje iz farovške lope, če se vprizori igra »V Ljubljano jo dajmo,« res pa je, da mu je pisal pismo, da bo to storil, ako požarna bramba napeljuje članice Marijine družbe k uporabi zoper odloke knezoškofo. vodstva Marijinih družb. — Župni urad v Studenem, dne 6. marca 1911. Seveda je ta popravek zelo jalov, ker le potrjuje, kar smo mi pisali. Župnik Janež sam priznava, da je hotel vreči orodje požarne branbe iz farovške lope, katere ni on zgradil, marveč vaščani. Že dejstvo samo, da župnik, ki sicer nima lastne hiše, tako postopa proti požarni brambi, je sramotno.

n **Vipava.** Gasilno društvo v Vipavi priredi v kratkem veselico z igro in šaljivo tombolo. Društvo je imelo namen vprizoriti dne 26. svečana t. l. šaljivo tombolo, ker so bile pa razmere jako neugodne, je tombola odpadla in vršil se je le ples, kateri je bil v nedeljo srednje dobro obiskan, ali v ponedeljek je bila pa dvorana g. Petrovičiča polovico premajhna. Društvo je prejelo za šaljivo tombolo nekaj dobitkov in tudi okrog 20 kron denarja, za kar se je nakupilo dobitke, tako da je sedaj 40 dobitkov. Gasilno društvo se tem potem iskreno zahvaljuje vsem, ki so mu naklonili kak dobitok. Kdaj se vrši šaljiva tombola oziroma veselica, hočemo pravočasno naznaniti. Toliko v pojasnilo.

Gospodarstvo.

Ljubljanska kreditna banka.

Dne 7. t. m. se je vršil v Ljubljani v bančnih prostorih pod predsedstvom gospoda Ivana Hribarja, državnega poslanca itd., XI. redni občni zbor, ob udeležbi 25 delničarjev, zastopajočih 4741 delnic.

Iz bilančnega poročila navajamo sledeče številke: Aktiva: blagajna 152.306 K 34 vinarjev, valute K 96.625-87, menice K 6.076.298-39, predujmi na vrednostno papirje K 2.335.408-74, vrednostni papirji K 1.818.111-17, dolžniki K 12.788.994-71, inventar K 69.207-09, realitete 925.865 K 18 vinarjev, skupno: K 24.262.817-49. —

Passiva: delniška glavica K 5.000.000, rezervni zaklad K 493.464-74, pokojninski zaklad K 64.600-80, vloge K 11.064.138-68, upniki K 7, 195.350-33, transito-obresti K 86.651-22, nevzdignena dividenda K 338, dobiček K 358.273-72, skupno: 24.262.817 kron 49 vinarjev. — Račun iz gube in dobička: izdatki: obresti 1.101.410 K 81 vinarjev, upravni stroški K 81.135-67, plače in stanarine K 144.540-73, davki in pristojbine K 68.762-70, odpis inventarja K 9.397-42, odpis negotovih terjatev K 4026-42, čisti dobiček za l. 1910 inkl. prenos iz leta 1909 K 358.273-72, skupno K 1.767.547-47; prejemki: obresti K 1.449.854-25, iznos bančnih poslov K 256.079-87, iznos realitet K 30.172-36, prenos dobička iz leta 1909 K 31.440-99, skupaj K 1.767.547-7.

Skupni promet banke je znašal v letu 1910 K 1034 milijonov.

Glede razdelitve čistega dobička v znesku K 358.273-72 (v preteklem letu K 299.046-70) se je sklenilo izplačevati za leto 1910 7% dividendo (K 28 na vsako delnico, lani 6 $\frac{1}{2}$ %, to je K 26 kron) dodeliti rezervnim in pokojninskim zakladom. K 71.934-46 in prenesti na novi račun K 50.290-15.

Kakor je že iz navedenih števil razvidno, napreduje banka v vsakem oziru in je z ozirom na njene operacije, delokrog, promet in številne podružnice tečas najmočnejši denarni zavod na slovenskem jugu.

V desetih letih svojega obstanka si je znala pridobiti »Ljubljanska kreditna banka« častno mesto med slovenskimi denarnimi zavodi, s katerimi tudi vedno in povsod zložno deluje na gospodarski osamosvojitvi slovenskega naroda.

Predlogi upravnega sveta, tikajoči se bilance, razdelitve čistega dobička in nekaterih sprememb društvenih pravil, so bili enoglasno sprejeti.

V novi upravni svet so bili izvoljeni sledeči gospodje: Ivan Hribar, Ljubljana, Josip A. Spitálský, Dunaj, Ivan Knez, Ljubljana, Kornelij Gorup, Trst, Gabrijel Jelovšek, Vrhnika, Karel Ježek, Blansko, Fran Krásný, Dunaj, Fran Mally, Ljubljana, dr. Ivan Tavčar, Ljubljana, dr. Karel Triller, Ljubljana, Alojzij Vodnik, Ljubljana, Urban Zupanec, Ljubljana.

V nadzorstveni svet pa gg.: Fran Crobath, Kranj, Vit Hrdina, Dunaj, Robert Kollmann, Ljubljana, Ivan Mejač, Ljubljana, in Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana.

Po svetu

Kralj poljskih beračev, mož 20 žena, aretiran. Na Ruskem Poljskem so aretirali takozvanega »kralja beračev«, Davida

Kočneta iz Homela. Ko je bil še mladenič, je bral v listih, da je umrl berač, v čegar postelji so našli mnogo denarja. To je imponiralo mlademu židku in postavil si je za cilj življenja, da tudi on postane bogat, ne da bi delal. Opazoval je, kako na Ruskem Poljskem cvete beračenje in da nedostaje tem beračem le — organizacije in sistema. V vseh večjih krajih je modri David ustanovil organizacije beračev ter jih vodil po izgotovljenem načrtu. Organizacija se je silno razširila, nakar je David, imenovan »kralj beračev«, v vseh večjih mestih: Lodzu, Kališu, Lublinu ustanovil tajne — šole za berače, v katerih so se »gojenci« po »izvrstnih metodah« učili beračenja. V tem svojem delu je spoznal David tudi mnogo žensk, ki so se posvetile beračenju. Med temi je bilo nekaj tudi lepih žensk, katerim je David takoj dveril in se z mnogimi poročil, tako da je »kralj beračev« imel v vsakem mestu svoj dom. To je trajalo toliko časa, da ni policija posegla vmes. Sedaj je »kralj beračev« aretiran. Dokazali so mu že 20 slučajev ženitve. Sodnijska razprava proti »kralju beračev« bo vsekakor zanimiva.

Senca je pomagala. V Omahi, v državi Nebraska, je stal neki Frank Erdmann pred sodnijo obdolžen, da je hotel izvršiti proti politiku Dennisonu dinamični atentat. Vse indicije so bile proti njemu in poskus, da bi dokazal svojo nedolžnost, se mu je ponesrečil, ker je bilo več prič proti njemu, ki so vse potrdile, da so ga videle ob onem času, ob pol 3. popoldne, pred dvema deklicama, ki sta se vračali iz cerkve. Na sliki je bila tudi ostro videti senca zvonika in iz te sence so izvedenci sklepali na čas, kdaj se je končala služba božja. Dognalo se je, da je to bilo ob 3. in 21 minut, tedaj celo uro pozneje, kakor so povedale deklice, da so videle Erdmanna. Senca mu je tedaj pomagala, da se je opral sumnje, da je hotel izvršiti atentat na Dennisona.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rudolf Šega.

Poslano*)

V prijazen spomin

gosp. piscu notice »Glavna posojilnica« in Milan Žnideršič v »Slovenca« z dne 2. t. m. ter ostalim mojim »dobrim prijateljem«, kateri si tako brez potrebe brusijo jezike radi moje malenkosti:

1. Kót prost državljan, polnoleten, nikomur nič dolžan, nimam dolžnosti, javiti se niti g. piscu, niti komu drugemu, ako se mi zljubi potovati bodisi v kupčijskih zadevah, ali pa samo za zabavo. Samo g. Plut in g. Pustoslemšek ne smeta brez dovoljenja v Belgrad, oziroma v »Sifijo«. Dobro, da mi še veleizdaje ne očitate.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

2. Glede »Kmečke posojilnice v Matenji vasi« izjavljam z mirno vestjo, da je ena najbolj trdnih Reiffeisenovk na Kranjskem, ker se je vedno z največjo strogostjo pazilo, koliko, komu in na kakšno poročstvo se je posojilo dovolilo. Sicer pa prošim p. n. »Zadružno Zvezo v Celju«, katera je po svojem revizorju gosp. Kuneju pred par dnevi pri njej izvršila strogo revizijo, naj se izjavi.

Člani posojilnice so v pretežni večini, ako že g. pisec tako hoče, klerikaleci in ako so v nadzorstvo in načelstvo izvolili tiste, katerim pravijo, da so liberalci, je to prvič znamenje, da jim zaupajo, drugič pa lepó spričevalo za posojilnico samo, da je vedno poslovala in še posluje politično nepristransko, kar je edino prav. Obrestuje pa hranilne vloge po $4\frac{3}{4}\%$ ter daje posojila po 6%, kakor vse druge posojilnice.

3. Ako upnik od dolžnikov svoje zahteva, nimajo ti povoda, jeziti se in kleti, nikomur pa ni bilo še radi mene ničesar zarubljenega, niti prodanega in po možnosti tudi ne bode. Na svoje imetje sem pa vendar dolžan paziti, osobito ker imam skrbeti poleg mladoletnih bratov in sestre tudi za mater, ženo in otroka. Ako se mi dalje nudi prilika, prevzeti večje podjetje, imam kot polnoleten, pravno priznan lastnik premoženja, izključno pravico, razpolagati z njim ter ne potrebujem nobenih pseudo - jerobov.

Končno prošim svoje »dobre prijatelje« potrpljenja, oziroma dovoljenja, da s njim še nekoliko mesecev preživeti na Kranjskem ter še - le potem »pobegniti« kamor se mi bode poljubilo, čeprav v Belgrad ali v Sibirijo, kjer bom živel v prijetni zavesti, da nisem nikogar niti za vinar oškodoval, niti žalega storil, ter da me imajo v domovini ostali rojaki v prijaznem in hvaležnem spominu, kakor malokaterega gospoda, kateri pride z dežele v Ljubljano uživati svoje, od ubogega ljudstva iztisnjene tisočake in »težko« prisluzeno pokojnino. Tudi sam g. pisec, dasi mi, kakor se vidi, vse najboljše privoščil, prav po krščanskem načelu, sem prepričan, da ni moj osebni sovražnik, temveč le političen fanatik. Dotični gospod kanonik ali prošt, kateri pa tako iskreno želi videti, kako me bodo linčali kmetje, naj se nahajami podpisani, medtem, ko bo ta članek natisnjen, na razpolago vsem, kateri kaj želijo ali zahtevajo od mene. To je v tej zadevi moja prva in zadnja beseda.

Proti razširjevalcem lažljivih vesti bom pa sodnijsko postopal.

Milan Žnidaršič.

Danes, dne 3. marca 1911 v Metliki, od ponedeljka, dne 6. marca dalje pa z dovoljenjem sedanjega lastnika in nobenega drugega, dokler se mi bode baš poljubilo, v Matenji vasi.

39

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 4. marca 1911.

Dunaj: 72, 10, 48, 45, 4.

Gradec: 4, 34, 61, 27, 70.

Dvignjene v sredo, dne 8. marca 1911.

Brno: 11, 84, 42, 81, 52.

Zahvala.

Za premnoge izraze srčnega sočutja, ki so nam došli povodom smrti nepozabnega nam očeta, strica, tasta in starega očeta, gospoda

Ivana Korošca

izrekamo tem potom svojih najiskrenejšo zahvalo. Zahvalujemo se vsem soodhodnikom, znancem in prijateljem, ki so dragega rajnika spremili k zadnjemu počitku.

Posebno pa se zahvalujemo gosp. dr. Pontoniju in ge. Bernotovi za požrtvovalnost s katero je stregla bolniku v dolgi bolezni.

V GORICI, 10. marca 1911.

Rodbine: Cvetnič, Hafner, Zalažnik, Gabrijan, Sajovic.

Nihče se še ni pokesal, .. ki je kupil pri meni ..

namreč mnoga pismena priznanja dokazujejo, da so moji aparati najboljši.

Velika zaloga gramofonov, plošč, šivank i. t. d.

A. RASBERGER,

Ljubljana, Sodna ul. 5.
(Zraven c. kr. sodnije.)

Za živinorejce

Priloga

klajno apno, redilni prašek za konje, govejo živino in svinje. Fluid za konje, grenko sol, zmlat kolmoš, encijan i. t. d.

„ADRIJA“

drogarija, konces. prodaja zdravilnih zelišč in strupov za lovske in tehnične namene

v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 5.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega Francka: s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega Francka“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala. B

Tržne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	60	1	96
1 " " " II. " . . .	1	40	1	90
1 " " " III. " . . .	1	16	1	80
1 " telečjega mesa . . .	1	80	2	00
1 " prašičjega mesa (svežega) . . .	1	80	2	00
1 " " (prekajenega) . . .	1	90	2	10
1 " koštrunovega mesa . . .	1	40	1	50
1 " jagnjetovega mesa . . .	1	60	—	—
1 " kozličevega mesa . . .	1	80	—	—
Prašiči na klavnici . . .	0	00	0	00
1 kg masla . . .	2	70	2	80
1 " masla surovega . . .	2	40	2	60
1 " masti prašičje . . .	2	—	2	10
1 " slanine (špeha) sveže . . .	1	70	1	90
1 " slanine prekajene . . .	1	80	2	00
1 " sala . . .	1	90	1	96
1 " surov. margarinkega masla . . .	1	92	2	—
1 " kuhan. margarinkega masla . . .	1	90	2	10
1 jajce . . .	—	05	—	06
1 l mleka . . .	—	20	—	22
1 " " posnetega . . .	—	08	—	10
1 " smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 " " kisle . . .	—	80	—	90
1 kg medu . . .	1	40	1	60
1 " čajnega surovega masla . . .	2	87	3	10
1 piščanec, kokoš . . .	1	70	2	40
1 golob . . .	—	46	—	50
1 raca . . .	0	—	0	—
1 gos . . .	6	50	7	20
1 kapun . . .	3	60	3	—
1 puran . . .	8	—	9	00
100 kg pšenične moke št 0 . . .	39	70	—	—
100 " " " " 1 . . .	39	—	—	—
100 " " " " 2 . . .	38	30	—	—
100 " " " " 3 . . .	36	70	—	—
100 " " " " 4 . . .	35	70	—	—
100 " " " " 5 . . .	34	—	—	—
100 " " " " 6 . . .	30	—	—	—
100 " " " " 7 . . .	27	—	—	—
100 " " " " 8 . . .	16	—	—	—
100 " koruzne moke . . .	21	—	—	—
100 " ajdove moke . . . I. . .	38	—	—	—
100 " ajdove moke . . . II. . .	35	—	—	—
100 " ržene moke . . .	30	—	—	—
1 l fižola . . .	—	20	—	30
1 " graha . . .	—	40	—	44
1 " leče . . .	—	32	—	36
1 " kaše . . .	—	20	—	22
1 " ričeta . . .	—	18	—	20
100 kg pšenice . . .	24	40	—	—
100 " rži . . .	18	—	—	—
100 " ječmena . . .	18	—	—	—
100 " ovsa . . .	20	—	—	—
100 " ajde . . .	18	—	—	—
100 " proša belega . . .	18	—	—	—
100 " " navadnega . . .	—	—	—	—
100 " koruze, nove . . .	14	—	—	—
100 " krompirja . . .	8	50	9	—

Lesni trg.

Cena trdemu lesu 5-60 do 6 K
Cena mehkeemu lesu 4 do 5- K.

Trg za seno slamo, in steljo.

Na trgu je bilo

voz sena	4	50	5	00
" slame	4	00	4	50
" stelje	2	00	2	50

Mestno tržno nadzorništvo.

Ustanovljena 1882. Pošt. hranilni račun št. 828.406. Telefon števil. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18, v Ljubljani

v lastnem
zadružnem
domu ➔

v lastnem
zadružnem
domu ➔

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **81,116.121 kron 11 vin.**

➔ upravnega premoženja **20,775.510 kron 59 vinarjev.** ➔

Obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **kron 20,000.000.**

Posojuje na zemljišča po 5¼% s ½% na amortizacijo ali pa po 5¼% brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

L I S T E K

Proti vsemu.

Češki spisal Al. J i r a s e k.

Prvi del.

(Dalje.)

Po nadaljnjih vprašanjih je izvedel prošt, da bi bil moral kreniti pred vhodom v dolino na levo, da bi bil prišel na Radonice. Izvedel je, da je ženica namenjena v Bukovsko, in da pelje najkrajša pot v Radonice čez Gvozdo. Rada bi bila izvdela ženica nekaj tudi od njega, toda prošt se ji je vedel spretno izogniti, ali pa jo je vprašal hitro nekaj drugega. Ker mu je bilo mnogo do tega, izvedeti tudi nekaj o razporejenju v teh krajih, jo je vprašal, kako in kaj je v vasi, kaj se tam godi, in kam da hodi v cerkev. In takoj je začela ženica tudi pripovedovati, pravila je, da jih tepe šiba božja in da sta dva vaščana že tudi vse prodala in odšla v Tabor. Tam so zgradili novo mesto, v katerem ni davščin in ne višjih, pa tudi ne duhovnikov.

Očividno starka tega ni verjela, ker se ji je zdelo nemogoče, vendar pa se je temu čudila.

»Kako neki? To je nemogoče! Vrhovnih gospodov ne bo konec, in kako bi mogli izhajati brez duhovnikov? Verniki bi umirali kakor živina in kakor pogani brez zakramentov!«

Prošt ji je na kratko prikimal in hotel iti svojo pot. Starka pa je naenkrat pristopila tik k njemu, ga prijala za rokav in ga v vidnem srčnem strahu svečano vprašala, ali ve, če je res, ker gotovo pozna sv. pismo, da bo prišel Krist, naš gospod v človeški podobi, da bo sodil . . .

»Kdo ti je ubil to v glavo?« je vprašal prošt jezno in nagubančil obrvi.

Vsi ljudje to govore, in pred kratkim je bil tu neki tujec, ki je bil zelo pobožen, ta je govoril, kakor sveto pismo. In v Popoviču in Sedlikoviču je bil tudi . . . Govoril je, kakor da bi bil navdahnjen . . .

»Kdo je bil ta človek?« je vprašal nestrpnost prošt.

»Oh, gospod, tega pa ne vem. Prišel je tako nenadno, prikazal se je med nami in govoril, in izginil je kakor prikazen. Gospodje so ga zasledovali, hoteli so ga vjeti, on pa je izginil, ali pa se je napravil nevidnega. Govoril pa je, da se je človeku storilo milo pri sreči in da je bila glava težka, da nisi mogel zaspati.«

»Ali je že dolgo tega?«

»Ni še dolgo. Prenočil je pri vladiku. Pa kako sta prebila oba noč! Vso noč se je baje z vladikom kregal.«

»Kako? Zakaj?«

»Od večera pa do ranega jutra sta sedela skupaj, ona dva in gospa Zdena, vladikova hčerka, in vsi trije so se kregali, da se je napravil dan! Govorili so o svetem pismu. Stražar je povedal, da se je vladika hudo branil; in zjutraj, še v mraku, je bil tujec izginil in ga ni bilo več —«

»To je bil kriv prerok, ne verujte mu! Ti pa, manica, hodi z bogom, in gospod bodi s teboj!«

Prošt je izpodbodel konja in se ni več brigal za starko, ki je še nekaj časa gledala za čudnim sprevodom, dokler ni prekorlačil jeza in izginil med drevojem.

Vasica se je razprostirala na vrhu pobočja in se širila ob rebri. Ubežniki pa so je vprek prekorlačili in videli kmalu izpočetka vasice že njen drugi konec. Cesta je bila razhojena od ljudi in živali, razbrazdana od vozov in polna mlak in nesnage, sicer pa pusta. Nobenega človeka ni bilo na njej. Nobeno okno, zadelač z mehurji, pri kmečkih hišah z mahom porašenih, se ni odprlo; tudi ni bilo nikogar videti v vratih.

Samo tu in tam se je za hip pokazal kak obraz za plotom, ali pa je zalajal kak pes. Žalostno je bilo gledati te lesene podrtije s temnimi slemenami in perutmi na njih, te razmršene slamnate strehe in stare plote že na več krajih polomljene, če tudi jih je oblivala blesteča svetloba zgodnjega pomladanskega jutra s svojim zlatim sijajem.

Postavnejši je bil dvorec na koncu vasi, za katerim so se raztezala izorana in posejana polja v lahkih valovih do obzorja. Napol zidana in pobeljena hiša je imela leseno sleme in z deskami obito streho. Vrh strehe je pokrivala trava in dračje je rasio iz nje, ki pa je bilo sedaj suho. Med to hišo in iz tranov zbitim poslopjem, zamazanim z ilovico, so se dvigala kamnita vrata, krita s slamo. Pred njimi je stala stara lipa. Dva druga, še bolj košata drevesa sta razprostirala svoje gole veje proti hiši, čez šupo in čez plot z dvostransko streho. Ta se je raztezal za branikom do šupe, ki je imela nizek zid, pa visoka vrata in visoko zelenkasto streho, ter je stala počez dvorišča pred vratmi. Podoben močen plot je vezal na drugi strani šupo in pod s hišo.

Svetloba jutranjega solnca je oblivala staro plemiško naselbino, s svojimi žarki pa ni prodrla v vse kote. Mogočne lipe so metale dolge sence na omahovljene strehe, na katerih so se lovile zlate svetlobne pege. Od tod je preskočila svetloba na streho trdnega plotu iz debelih tranov, ki jih je kril tu pa tam lišaj, in potem naprej na mlado travo ob plotu, na gorečo ljubezen, na rman in na mlade koprive.

Na strehi je pogrkovalo nekaj golobov in iz odprtih vrat se je pribahal črn petelin. Perje se mu je svetilo v solcu zelenkasto in zlato. Nekje na dvorec je kokodajsala kura.

V ta dvorec je zapeljal prošt konja. Bil je k temu primoran. Mlada nuna je namreč že v vasi glasno vzdihovala in tu pred dvorcem je milo prosila, naj jo denejo s konja, ker se je čutila tako slabo. Le nerad se je prošt tu ustavil, ker ni bilo več daleč do Radonic. Vendar pa mu je bilo to ljubše, kakor če bi bil moral v kako kmečko hišo. Šel je tedaj h gospodarju, k selskemu plemiču, če tudi se mu je zdela njegova pobožnost sumljiva, posebno, ker je bil prenočil takega, gotovo taboritškega preroka.

Prostrano dvorišče je bilo zelo zanemarjeno, blatno in polno mokre slame. V sredi je stal studenec, z obtesanim lesom zagrajen in pod šupo so zagledali vozove, pluge in brane.

Nikjer pa ni bilo videti človeka. Večji del prebivalcev je bil v tem trenutku v gosposki, pobeljeni sobi z obokanim stropom. Tu notri ni bilo razkošja in ne prijetne oprave. Stene so bile obite s hrastovimi deskami tako visoko, kakor sega odrasel človek. Na desno od vrat je stala polica, napolnjena izvečine z motnimi cinjastimi posodami, na levo velika, zelena peč in v plošče vdeleni jezdec in čudoviti levi.

Skozi dvojna okna iz majhnih ploščic, se je vsipala luč na malo skupino: na hlapca z rdečim vratom, bosega in oblečenega v jirhaste hlače, na dve dekli v priprostih krilih. Mladi plemič s cvetočimi lici in lepimi rjavimi lasmi je sedel na škrinji ob levi steni in nad njim sta visela dva meča, lok in bojni kij. Najmanj luči je padalo na gospo Zdeno, obdovelo hčerko vladika, ki je sedela za široko mizo, križema zvezanimi nogami pred odprto knjigo. Gospa ni bila še 30 let stara; imela je fin, nekoliko suh obraz in je imela glavo zavezano v rute, tako da si videl le ozko progno gladko počesanih tennih las nad čelom. Brala je naglas iz knjige, v kateri si videl neokretna pismena in so ti rdele nasproti velike, brez umetnosti naslikane začetnice.

(Dalje prihodnjič.)

Razširjajte „Slov. Dom“!

Svoj izdelek **ostro žgane****strojne zidne in
zarezane strešne****opeke**

priporoča

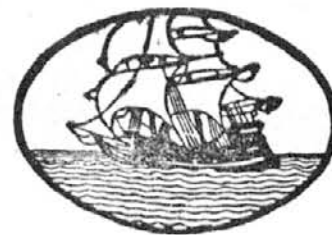
J. KNEZ V LJUBLJANI.**prve vrste**Sprejme tudi zastopnike za razprodajo
zarezanih strešnikov.**Varno naložen denar**

je v

**občinski hranilnici
v Kostanjevici.**Za varnost denarja jamči poleg rezervnega
zaklada občina kostanjeviška z vsem svojim
premoženjem in z vso svojo davčno močjo.Hranilnica je pod nadzorstvom c. kr. deželne
vlade, pri kateri je naložena varščina v znesku
20.000 kron. Zato vlagajo v to hranilnico sodišča
denar mladoletnih otrok in varovancev.**Obrestuje vloge po****4 1/2 0/0****Posojuje na hipoteke po****5 1/2 0/0**

28 3-3

Hranilnica se nahaja v obč. hiši v Kostanjevici.

JULIJ MEINL*veležgalnica kave**v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7.**Julija Meinla kavna**zmes je najfinejša, kar
kave sploh pride na trg.**Šupite enkrat za
poizkušnjo!*

111 16

Prvi notranjski pogrebni zavod v Postojni**prireja pogrebe treh vrst: I., II. in III. razreda.**Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrličke kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, navadne
lesene krste za odrasle od 15 K naprej, za otroke od 5 K naprej, čevije, cvetlice, vence s trakovi
in napisi ter voščene sveče.

34

Brzjav: Pogrebni zavod Postojna.

Za cenjena naročila se najtopleje priporoča

Prevzema pogrebe po vsem Notranjskem.

Prvi notranjski pogrebni zavod v Postojni.